ด่วนมาก

ที่ นศ ๐๐๑๗.๑/ว ๑๘๘๓

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีคนไทยพลัดถิ่นตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๕๕

เรียน นายทะเบียน ทุกสำนักทะเบียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕

ด้วยกระทรวงมหาดไทยแจ้งว่า พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลใช้บังคับในวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ โดยมีสาระสำคัญปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

ดังนั้น เพื่อเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติสัญชาติฉบับดังกล่าว จึงขอแจ้งข้อมูลข้อเท็จจริงในส่วนที่เกี่ยวข้องให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นได้ศึกษาทำความเข้าใจตามแนวทางหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๙๑๐ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕

จึงเรียนมาเพื่อทราบและศึกษาทำความเข้าใจเพื่อเตรียมการปฏิบัติต่อไป (โดยให้ดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยจาก www.pokkrongnakhon.com มุมหนังสือราชการ (จังหวัด) หน้าเว็บไซต์)

ขอแสดงความนับถือ

ที่ทำการปกครองจังหวัด
กลุ่มงานปกครอง
โทร./โทรสาร ๐-๗๕๓๔-๐๗๓๘
www.pokkrongnakhon.com

010448

ด่วนมาก

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๙๑๐

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๓๔๕๗

๓๐ เมษายน ๒๕๕๕

15 มิ.ย. 2555

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีคนไทยพลัดถิ่นตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕

ด้วยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลใช้บังคับในวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ที่ผ่านมา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามคำว่า "คนไทยพลัดถิ่น" เพื่อแสดงลักษณะของบุคคลที่จะเป็นผู้ทรงสิทธิที่จะได้สัญชาติไทยตามกฎหมายฉบับนี้ โดยกำหนดให้มีองค์ประกอบ ๕ ประการ ได้แก่

(๑) เป็นผู้ซึ่งมีเชื้อสายไทยที่ต้องกลายเป็นคนในบังคับของประเทศอื่นโดยเหตุอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของราชอาณาจักรไทยในอดีต (territory changed)

(๒) มิได้ถือสัญชาติของประเทศอื่น

(๓) ได้อพยพเข้ามาอยู่อาศัยในประเทศไทยเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว

(๔) มีวิถีชีวิตเป็นคนไทย

(๕) ได้รับการจัดทำทะเบียนราษฎรภายใต้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

๒. กำหนดให้มีคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นเพื่อทำหน้าที่พิจารณาและให้การรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นแก่ผู้ที่ยื่นคำขอพิสูจน์สถานะเพื่อการได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตลอดจนเสนอแนะและให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในการออกกฎกระทรวงหรือการดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับคนไทยพลัดถิ่น

๓. กำหนดให้คนไทยพลัดถิ่นที่ประสงค์จะได้รับการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นเพื่อการได้สัญชาติไทยโดยการเกิดจะต้องยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อเสนอคำขอให้คณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นพิจารณาตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

๔. กำหนดให้ผู้ซึ่งคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นให้การรับรองว่าเป็นคนไทยพลัดถิ่นแล้ว ได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามหลักสืบสายโลหิต และกำหนดให้บุตรของบุคคลดังกล่าวที่ไม่ได้ถือสัญชาติของประเทศอื่นหรือได้สัญชาติไทยไปก่อนแล้ว ได้สัญชาติไทยโดยการเกิดด้วย

๕. กำหนดให้ถือว่าคนไทยพลัดถิ่นที่ได้แปลงสัญชาติเป็นไทยหรือได้สัญชาติไทยแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ (ก่อนวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕) ไม่ว่าด้วยวิธีการใด เช่น ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

/เป็นต้น เป็น...

เป็นต้น เป็นคนไทยพลัดถิ่นที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น และให้มีสถานะเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดด้วย

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติสัญชาติฉบับดังกล่าว จึงขอแจ้งข้อมูลข้อเท็จจริงในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(๑) บุคคลกลุ่มเป้าหมายตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้มีการกล่าวไว้ในขั้นตอนการเสนอกฎหมายของรัฐบาลและการพิจารณากฎหมายฉบับนี้ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ซึ่งได้แก่ชนกลุ่มน้อยที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยซึ่งรัฐยอมรับว่าเป็นคนที่มีเชื้อสายไทย ได้แก่ ผู้อพยพเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกง กัมพูชา (เข้ามาก่อนวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐) ผู้หลบหนีเข้าเมืองเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกง กัมพูชา (เข้ามาหลังวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐) ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย ที่เข้ามาก่อนวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๑๙ ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย ที่เข้ามาหลังวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๑๙

(๒) การสำรวจจัดทำทะเบียนราษฎรในส่วนของผู้ที่มีเชื้อสายไทยดังกล่าวข้างต้น สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง ได้จำแนกประเภทบุคคลโดยการกำหนดให้เลขกลุ่มไว้ในเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก (อยู่ในเลขหลักที่หกและเจ็ด) กล่าวคือ

(๒.๑) ผู้อพยพเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกง กัมพูชา (เข้ามาก่อนวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐) ที่ยังไม่ได้สัญชาติไทย จะมีชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓) เลขประจำตัวประชาชนขึ้นต้นหลักแรกด้วยเลข ๖ และเลขหลักที่หกและเจ็ดจะเป็นเลข **๖๓** ส่วนบุคคลที่ได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติจะมีชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) เลขประจำตัวประชาชนขึ้นต้นหลักแรกด้วยเลข ๘ (ไม่ได้จัดกลุ่ม)

(๒.๒) ผู้หลบหนีเข้าเมืองเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกง กัมพูชา (เข้ามาหลังวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐) ที่ยังไม่ได้สัญชาติไทย จะมีชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓) เลขประจำตัวประชาชนขึ้นต้นหลักแรกด้วยเลข ๖ และเลขหลักที่หกและเจ็ดจะเป็นเลข **๖๔** ส่วนบุคคลที่ได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติจะมีชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) เลขประจำตัวประชาชนขึ้นต้นหลักแรกด้วยเลข ๘ (ไม่ได้จัดกลุ่ม)

(๒.๓) ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย ที่เข้ามาก่อนวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๑๙ ที่ยังไม่ได้สัญชาติไทย จะมีชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓) เลขประจำตัวประชาชนขึ้นต้นหลักแรกด้วยเลข ๖ และเลขหลักที่หกและเจ็ดจะเป็นเลข **๖๖** ส่วนบุคคลที่ได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติจะมีชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) เลขประจำตัวประชาชนขึ้นต้นหลักแรกด้วยเลข ๘ (ไม่ได้จัดกลุ่ม)

(๒.๔) ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย ที่เข้ามาหลังวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๑๙ ที่ยังไม่ได้สัญชาติไทย จะมีชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓) เลขประจำตัวประชาชนขึ้นต้นหลักแรกด้วยเลข ๖ และเลขหลักที่หกและเจ็ดจะเป็นเลข **๖๗** โดยคนกลุ่มนี้ยังไม่มีผู้ใดได้รับการแปลงสัญชาติเป็นไทย เนื่องจากเป็นกลุ่มที่รัฐบาลเพิ่งมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓

สำหรับกลุ่มคนที่มีเชื้อสายไทยที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลในประเทศไทยตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ นั้น จะได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติ (ท.ร.๓๘ ก) เป็นกลุ่มบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ได้เลขประจำตัว

ประชาชนขึ้นต้นหลักแรกด้วยเลข ๐ และเลขหลักที่หกและเจ็ดจะเป็นเลข ๘๙ โดยในการบันทึกรายการบุคคลในระบบคอมพิวเตอร์จะมีรหัสกำกับอยู่ สามารถจำแนกกลุ่มบุคคลได้

(๓) การได้สัญชาติไทยตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ จำแนกตามบุคคลที่เป็นกลุ่มเป้าหมายได้ ดังนี้

(๓.๑) กลุ่มที่ ๑ ได้แก่คนไทยพลัดถิ่นที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยและยังไม่ได้สัญชาติไทย ซึ่งจะมีทั้งกลุ่มที่ได้รับใบสำคัญถิ่นที่อยู่หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว เลขประจำตัวประชาชนหลักแรกเป็นเลข ๘ มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) กลุ่มคนที่ไม่มีสัญชาติไทย เลขประจำตัวประชาชนหลักแรกเป็นเลข ๖ มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓) และกลุ่มบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน เลขประจำตัวประชาชนหลักแรกเป็นเลข ๐ มีชื่ออยู่ในทะเบียนประวัติ (ท.ร.๓๘ ก) รวมถึงคนไทยพลัดถิ่นที่เกิดในประเทศไทยและไม่ได้สัญชาติไทย ซึ่งไม่ปรากฏบิดามารดาหรือบิดามารดาเสียชีวิต โดยบุคคลกลุ่มนี้จะต้องยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อพิสูจน์ความเป็นคนไทยพลัดถิ่นและเมื่อได้รับการรับรองจากคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นแล้ว จึงจะถือได้ว่าผู้นั้นเป็นผู้ที่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิด ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๙/๕ และมาตรา ๙/๖ วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕

ตัวอย่างเช่น นายมงคล หาญทะเล มีชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓) เลขประจำตัวประชาชนขึ้นต้นด้วยเลข ๖ ถือบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยกลุ่มผู้อพยพเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกง หรือนายมิ่ง มะลิวัลย์ มีชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) เลขประจำตัวประชาชนขึ้นต้นด้วยเลข ๘ ถือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวกลุ่มไร้สัญชาติและมีบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยกลุ่มผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย หรือนางสาวมะฮะตี ซอด้วง มีชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓) เลขประจำตัวประชาชนขึ้นต้นด้วยเลข ๗ ถือบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยกลุ่มผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทยที่เข้ามาหลังวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๑๙ และมีมรณบัตรของมารดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทยกลุ่มผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทยเช่นเดียวกัน ส่วนบิดาไม่ปรากฏ เป็นต้น

(๓.๒) กลุ่มที่ ๒ ได้แก่บุตรของคนไทยพลัดถิ่นตามกลุ่มที่ ๑ ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่เกิดในหรือนอกประเทศไทย และไม่ว่าจะเป็นผู้ที่ไม่มีสัญชาติไทยหรือผู้ที่ได้สัญชาติไทยแล้ว โดยบุคคลกลุ่มนี้ไม่ต้องยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อพิสูจน์ความเป็นคนไทยพลัดถิ่น แต่จะได้สัญชาติไทยโดยการเกิดต่อเมื่อบิดาหรือมารดาที่เป็นคนไทยพลัดถิ่นได้รับการรับรองจากคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นแล้ว ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๙/๖ วรรคสอง และมาตรา ๙/๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยบุคคลกลุ่มที่ ๒ นี้จะต้องยื่นคำร้องต่อนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรเพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลทะเบียนราษฎรให้ถูกต้องตรงกับสถานะที่กฎหมายให้การรับรองไว้ ซึ่งจะต้องดำเนินการภายหลังจากบิดามารดาได้รับการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นแล้ว

ตัวอย่างเช่น นายจารึก แสงสี เกิดในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๙ มีชื่อในทะเบียนประวัติ (ท.ร.๓๘ ก) เลขประจำตัวประชาชนขึ้นต้นด้วยเลข ๐ ถือบัตรประจำตัวคนที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน โดยมีบิดาเป็นคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่มีชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓) และถือบัตรประจำตัวกลุ่มผู้อพยพเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกง หรือเด็กหญิงศศิตา ปกเปี้ยน เกิดเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔ มี

ชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓) เลขประจำตัวประชาชนขึ้นต้นด้วยเลข ๗ โดยมีมารดาเป็นคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่มีชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓) และถือบัตรประจำตัวกลุ่มผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทยที่เข้ามาหลังวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๑๙ เป็นต้น

(๓.๓) กลุ่มที่ ๓ ได้แก่คนไทยพลัดถิ่นที่ได้แปลงสัญชาติเป็นไทยหรือได้สัญชาติไทยแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติสัญชาติฉบับนี้ใช้บังคับ ซึ่งมีหลายกรณี เช่น การได้สัญชาติไทยตามสามีตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ การได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ (กรณีบิดามารดาที่เป็นคนไทยพลัดถิ่นเสียชีวิต) การได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ (กรณีบิดามารดาที่เป็นคนไทยพลัดถิ่นเสียชีวิต) เป็นต้น โดยบุคคลกลุ่มนี้ถือว่าเป็นผู้ที่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิดและไม่ต้องยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อพิสูจน์ความเป็นคนไทยพลัดถิ่น เพราะกฎหมายกำหนดให้ถือว่าเป็นบุคคลที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นแล้ว ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยบุคคลกลุ่มที่ ๓ นี้จะต้องยื่นคำร้องต่อนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรเพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลทะเบียนราษฎรให้ถูกต้องตรงกับสถานะที่กฎหมายให้การรับรองไว้ ซึ่งสามารถดำเนินการได้ทันทีที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

ตัวอย่างเช่น นายสุทิน แก้วเกษา เกิดปี พ.ศ. ๒๕๐๐ มีชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) ระบุสัญชาติไทย เลขประจำตัวประชาชนขึ้นต้นด้วยเลข ๘ โดยก่อนจะได้สัญชาติไทย เคยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓) เลขประจำตัวประชาชนขึ้นต้นด้วยเลข ๖ และถือบัตรประจำตัวกลุ่มผู้อพยพเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกง หรือนางสายสุนีย์ เชื้อไทย เกิดประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๓ มีชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) ระบุสัญชาติไทย เลขประจำตัวประชาชนขึ้นต้นด้วยเลข ๘ กลุ่มคนที่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ โดยบิดาและมารดาได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย แต่เสียชีวิตแล้ว เป็นต้น

(๓.๔) กลุ่มที่ ๔ ได้แก่บุตรของคนไทยพลัดถิ่นกลุ่มที่ ๓ ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่เกิดในหรือนอกประเทศไทย และไม่ว่าจะเป็นผู้ที่ไม่มีสัญชาติไทยหรือผู้ที่ได้สัญชาติไทยแล้วซึ่งมิใช่การได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยบุคคลกลุ่มนี้ไม่ต้องยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อพิสูจน์ความเป็นคนไทยพลัดถิ่นและจะได้สัญชาติไทยโดยการเกิดทันทีที่พระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับ ซึ่งบุคคลกลุ่มที่ ๔ ที่จะต้องยื่นคำร้องต่อนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรเพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลทะเบียนราษฎรให้ถูกต้องตรงกับสถานะที่กฎหมายให้การรับรองไว้ ได้แก่ผู้ที่ไม่มีสัญชาติไทยและผู้ที่ได้สัญชาติไทยซึ่งมิใช่การได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งสามารถดำเนินการได้ทันทีที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

ตัวอย่างเช่น เด็กหญิงสุรีรัตน์ แก้วเกษา เกิดประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๐ มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓) ระบุไม่ได้สัญชาติไทย เลขประจำตัวประชาชนขึ้นต้นด้วยเลข ๗ เป็นบุตรของนายสุทิน แก้วเกษา บุคคลสัญชาติไทย กับนางละแหม่ง สัญชาติกัมพูชา โดยนายสุทินฯ ได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ตามมติคณะรัฐมนตรีในกลุ่มผู้อพยพเชื้อสายไทยจากจังหวัด

เกาะกง หรือเด็กชายมะขาม เชื้อไทย เกิดประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๙ มีชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) ระบุสัญชาติไทย เลขประจำตัวประชาชนขึ้นต้นด้วยเลข ๘ กลุ่มคนที่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ เป็นบุตรของนางสายสุนีย์ เชื้อไทย บุคคลสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ กับนายทีมะซู สัญชาติกะเหรี่ยง โดยนางสายสุนีย์ฯ เป็นบุตรของบิดามารดาที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย แต่เสียชีวิตแล้ว เป็นต้น

โดยสรุปแล้วการปฏิบัติในการลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนราษฎรกรณีของคนไทยพลัดถิ่นตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ จะแบ่งออกเป็น ๒ กรณี ได้แก่

๑) กรณีที่จะต้องผ่านการพิสูจน์และรับรองจากคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นก่อนจึงจะสามารถขอลงรายการสัญชาติไทยหรือเปลี่ยนสถานะเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดในทะเบียนบ้านได้ ได้แก่ บุคคลตามมาตรา ๙/๖ และมาตรา ๙/๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ.๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ หรือบุคคลกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามที่กล่าวไว้ในข้อเท็จจริงข้างต้น โดยบุคคลดังกล่าวจะสามารถใช้สิทธิในสัญชาติไทยโดยการเกิดได้ต่อเมื่อคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นได้ให้การรับรองแล้วว่าผู้นั้นเป็นคนไทยพลัดถิ่น

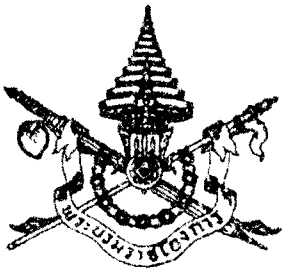
๒) กรณีที่สามารถขอลงรายการสัญชาติไทยหรือเปลี่ยนสถานะเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดในทะเบียนบ้านได้ทันทีเมื่อพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ มีผลใช้บังคับ ได้แก่ บุคคลตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติฉบับดังกล่าว และบุตร หรือบุคคลกลุ่มที่ ๓ และกลุ่มที่ ๔ ตามที่กล่าวไว้ในข้อเท็จจริงข้างต้น โดยบุคคลดังกล่าวจะสามารถใช้สิทธิในสัญชาติไทยโดยการเกิดได้ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ มีผลใช้บังคับ (วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕) ซึ่งขณะนี้กรมการปกครองโดยสำนักทะเบียนกลางกำลังดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงโปรแกรมการปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรด้วยระบบคอมพิวเตอร์เพื่อรองรับการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว และจะได้แจ้งให้ทราบเพื่อถือปฏิบัติในโอกาสต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอให้แจ้งสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่งที่อยู่ในเขตรับผิดชอบ ให้ศึกษาทำความเข้าใจเพื่อเตรียมการปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพล พงษ์ทัดศิริกุล)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง
สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนราษฎร
โทร ๐-๒๗๙๑-๗๓๒๕-๖

พระราชบัญญัติ

สัญชาติ (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๕๕๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

เป็นปีที่ ๖๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า "คนไทยพลัดถิ่น" ระหว่างบทนิยามคำว่า "คนต่างด้าว" และบทนิยามคำว่า "คณะกรรมการ" ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘

""คนไทยพลัดถิ่น" หมายความว่า ผู้ซึ่งมีเชื้อสายไทยที่ต้องกลายเป็นคนในบังคับของประเทศอื่นโดยเหตุอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของราชอาณาจักรไทยในอดีตซึ่งปัจจุบันผู้นั้นมิได้ถือสัญชาติของประเทศอื่น และได้อพยพเข้ามาอยู่อาศัยในประเทศไทยเป็นระยะเวลาหนึ่งและมีวิถีชีวิตเป็นคนไทย โดยได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรภายใต้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนด หรือเป็นผู้ซึ่งมีลักษณะอื่นทำนองเดียวกันตามที่กำหนดในกฎกระทรวง"

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๙/๑ มาตรา ๙/๒ มาตรา ๙/๓ มาตรา ๙/๔ มาตรา ๙/๕ มาตรา ๙/๖ และมาตรา ๙/๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘

"มาตรา ๙/๑ ให้มีคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น ประกอบด้วย

(๑) ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานกรรมการ

(๒) ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม ผู้แทนสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินเจ็ดคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยต้องมีนักวิจัยหรือนักวิชาการทางด้านกฎหมายสัญชาติหรือสถานะบุคคล ด้านสังคมวิทยาหรือมานุษยวิทยา ด้านประวัติศาสตร์หรือกลุ่มชาติพันธุ์ ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชนและภาคประชาชนรวมอยู่ด้วย เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมการปกครองเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมการปกครองแต่งตั้งข้าราชการของกรมการปกครองอีกสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๙/๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๙/๑ (๓) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๙/๓ ให้คณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาและให้การรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น

(๒) เสนอแนะและให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงหรือการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับคนไทยพลัดถิ่นโดยไม่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๗

(๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๙/๔ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับกับการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การพ้นจากตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และการประชุมของคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นโดยอนุโลม

มาตรา ๙/๕ ผู้ใดอ้างว่าเป็นคนไทยพลัดถิ่นประสงค์จะได้การรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอแล้ว ให้เสนอคำขอนั้นต่อคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นเพื่อพิจารณา

การพิสูจน์และการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๙/๖ ให้ผู้ซึ่งคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นให้การรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

บุตรของคนไทยพลัดถิ่นซึ่งได้รับสัญชาติไทยตามวรรคหนึ่งย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิด เว้นแต่ผู้นั้นถือสัญชาติของประเทศอื่น

มาตรา ๙/๗ ให้นำมาตรา ๙/๖ วรรคสอง มาใช้บังคับกับบุตรของคนไทยพลัดถิ่นซึ่งบุตรนั้นได้รับสัญชาติไทยมาก่อนที่คนไทยพลัดถิ่นได้รับการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นตามมาตรา ๙/๖ วรรคหนึ่ง"

มาตรา ๕ ให้ถือว่าคนไทยพลัดถิ่นที่ได้แปลงสัญชาติเป็นไทยหรือได้สัญชาติไทยแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นคนไทยพลัดถิ่นที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นตามพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และให้มีสถานะเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดด้วย

มาตรา ๖ ในวาระเริ่มแรก ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๙/๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗ การดำเนินการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๙/๕ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขปัญหาสัญชาติให้คนไทยพลัดถิ่นซึ่งเป็นคนเชื้อสายไทยที่ต้องกลายเป็นคนในบังคับของประเทศอื่นเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของราชอาณาจักรไทย โดยให้สัญชาติไทยโดยการเกิดแก่บุคคลดังกล่าวที่ยังไม่ได้ถือสัญชาติของประเทศอื่น และได้อพยพเข้ามาอยู่อาศัยในประเทศไทยเป็นระยะเวลาหนึ่งและมีวิถีชีวิตเป็นคนไทย โดยได้รับการสำรวจตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรภายใต้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนด และเพื่อให้เป็นไปตามหลักสืบสายโลหิตตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ จึงกำหนดให้บุตรของคนไทยพลัดถิ่นที่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิดโดยพระราชบัญญัตินี้ที่ไม่ได้ถือสัญชาติของประเทศอื่น หรือได้สัญชาติไทยแล้วก็ได้สัญชาติไทยโดยการเกิดด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้